

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRHIIEI ORTODOXE ROMĂNE A ARĂDULUI

Revista Sfântului Sinod.

Contradicțiile și slăbiciunile morale ale lumii de azi au adus pe mulți oameni serioși la hotărâri eroice. Mulți se desprind azi din indiferentismul religios primejdios, părăsind lozinca: „așa am apucat”. Și bine este că mulți iau atitudine isvorâtă din conștiință proprie, iar noi cei bisericăști bine facem că și înarmarea noastră spirituală o revizum, întărindu-ne, fortificându-ne.

Vedem la clerul nostru o alergare spre știință cu mult mai mare ca până acum. Sunt actuale cuvintele lui Solomon: „frumos lucru este a cunoaște — lipsa de știință este o pagubă, deschideți deci inima la învățătură și urechile la cuvintele științei”. Acest fenomen ne cauzează bucurie mare, căci dacă am vedea contrariul, ne-am mira, cum se face că tânărul cheltuește mult cu fiul său până să-l vadă preot, iar acesta să nu aibe zel mai mare decât tatăl său, care l-a dat la învățătură. Astfel ne bucurăm în special că în privința presei bisericăști ne găsim într'un vădit progres. Într'un timp, când se întemeiază cluburi politice cu duimul; ar fi rău ca să nu prisosească lumina spirituală. Și mai ales ar fi dureros să nu vedem pilda trebuitoare de sus.

Iată, avem înaintea noastră revista sfântului sinod, numărul pe Iulie — August 1934. Ne simțim îndemnați la muncă sârguitoare când citim în articolul de fond despre preotul Ioan al Aromânilor, care avea o carte cuprinzând cuvântări din sfinți părinți și vieți

de sfinți. Suntem mândri să știm, că acest preot era român și trăia pe la anul 1025, păstrându-se cartea lui și azi la biserică Sf. Climent din Ohrida. Articolul este al părintelui Nicolae Popescu.

În articolul „Din cerințele înnoșământului religios”, profesorul universitar Teodor M. Popescu în chip minunat arată necesitatea, ca profesorul de religie să fie o personalitate. Profesorul de religie trebuie să radieze dragoste din sufletul său și să facă dovadă că el trăiește adevărurile ce le propovăduiește. Citiți, Prea Cucernici preoți și recitiți acest articol minunat și fiți siguri, că vă este de mare folos, imens folos.

Și tot astfel de valoare sunt însemnările, științific făcute, din cronică internă, fiind de o nețărmurită valoare notele bibliografice. Prea Sfințitul arhieru Titu Sîmedrea, redactorul revistei, se poate felicita că prin acest număr a prestat un fericit examen. Noi din inimă îl dorim, ca aducând și materialul fasciculelor viitoare în centrul preocupărilor religioase și culturale ale zilelor noastre, să reverse roua spiritualității ortodoxe creștine peste sufletele tuturor.

Iubiților mei preoți le doresc îmbogățire întru Domnul, adăpându-se din izvoarele binefăcătoare ale luminii și vieții spirituale.

Arad la 4 Sept. 1934.

† Grigorie
Episcopul Aradului.

Lupta împotriva indiferentismului religios.

De P. Sf. Sa Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului

V.

Cum să luptăm împotriva indiferentismului religios?

Marele luptător pentru desrobirea noastră, Dumitru Brălianu, fiind exilat la Paris, scria în Oct. 1850 o scrisoare lui Jules Michelet, arătându-i că este adevărată minune, cum neamul românesc în mijlocul a 100 de popoare a rezistat și a crescut sub razele vie ale creștinismului. Rețineți acest adevăr exprimat de Dumitru Brălianu, care nu uită de influența creștinismului asupra noastră:

„Aș vrea să vă arăt cum Românii din Dacia, — o mână de oameni, — au știut să scape de această furtună 1900 de ani, marea figură a naționalității lor, și a-și conserva toate trăsăturile sale, *atât de curate, atât de profunde, atât de vioaie* ca și în ziua când au fost create de Dumnezeu.... Cunoașteți Roma antică și virtuțile sale bărbătești, dar spre a putea cunoaște cea din urmă expresie a puterii sale, pentru a putea vedea rodul prin excelență al acestei uriașe mame, ar trebui să vedeți această viguroasă branșă, desfăcută din vechiul trunchiu roman, hrănită de pământul virgin al Daciei și crescută sub razele vie ale creștinismului“.

Dacă acest neam a crescut sub razele vie ale creștinismului, dacă legea lui Hristos a înfrățit pe Daci cu Romanii, dacă în numele legii ortodoxe strămoșești au biruit Ștefan cel Mare, și Mihai Viteazul, iar marele Ferdinand I ul în biserică ortodoxă s'a încoronat, datorii suntem să luptăm împotriva indiferentismului religios!!!

De sigur Biserica trebuie să fie conducătoarea luptei, iar preoții cei dintâi luptători. Mai întâi dintre preoți să dispară aceia, cari ar fi indiferenți, căci cu mâinile încrucișate nu se poate ajunge la biruință. Cel dintâi lucru este să avem un cler bine recrutat, iar nu pregătit la întâmplare.

Zice Sf. Grigorie de Nazianz că preoția mare lucru este într'o lume, care voiește răul și nu crede în lucrul cel bun. El, Sfântul Grigorie, se miră că mulți ne fiind mai buni decât mulțimea, decât obștea, ba poate mai răi, îndrăznesc totuși să se apropie de sfintele Altare, făcându-se mai mari ai turmei¹⁾. Nu-i mi-

rare atunci că mulțimea văzând și cunoscând defectele celui ce s'a apropiat cu nevrednicie de preoție; începe să se poarte cu nepăsare nu numai față de preot, dar chiar față de învățătura Bisericei, care are asemenea preoți necorăspunzători.

1. Noi socotim deci ca cel mai de frunte mijloc de luptă împotriva indiferentismului, recrutarea unui cler ales, pregătirea unor preoți, cari în adevăr să știe ce este preoția. Și spre aceasta este absolut necesar ca și în instituțiile învățământului nostru teologic să se pună o mai mare greutate pe creșterea unui cler distins. Căci zice Sf. Grigorie de Nazianz: cel ce păzește o turmă necuvântătoare nu are alt scop decât să vadă grase animalele pe cari le paște. În acest scop păstorul turmei va căuta locurile cele cu apă și cu pășune și va întoarce animalele dela un loc la altul cu toiagul și cu fluerul. Foarte rar păstorul se va lupta cu lupii iar de cele mai multe ori va sta la umbră. Dar cine conduce suflete la Dumnezeu are o chemare neasămănat mai înaltă și primejdioasă. Păstorul de suflete să se cerce pe sine, cum se întoarce aurul pe toate părțile, ca să nu aibe material nedemn de prețul aurului. Pânza nu primește așa ușor o vâpșea trainică, precum de lesne cei supuși primesc răul dela cel mai mare, iar fapta cea bună cu greu este urmată. Bine spune proorocul Agheu că o bucată de carne sfântă dela jertfe nu sfințește numai decât o mâncare streină pe care o atinge, iar dacă acea carne sfântă se atinge de ceva necurat, numai decât se necurățește¹⁾.

Minunat arată Sf. Grigorie că puțin pelin amărăște mierea, dar multă miere nu îndulcește așa ușor pelinul. De aceea e greu, e mai greu a face binele decât răul și n'are înțeles a sili pe cineva să facă binele care trebuie să isvorască din dragoste. Turma învățătoare trebuie păstorită cu bunăvoință și dragoste, iar nu cu forța (I. Petru 5 v. 2). Și astfel nu e chemare mai grea decât a cârmui pe om sufletește, căci dacă îl vindeci pe un om de o boală e mai ușor, dar a vindeca pe oameni de anumite deprinderi este mult mai greu, trebuind să lupți cu patimi și prejudecăți.

Doftorul trupesc vindecă de boale fizice ca omul să mai trăiască puțină vreme, și poate el e un om rău, așa că trăind face încă pă-

¹⁾ Grigorie de Nazianz: Cuvânt Pentru Preoție Tipărit cu bțegoslovenia mitropolitului Dionisie al Ungro-Vlahiei. București 1821 p. 8-9.

¹⁾ Grigorie de Nazianz: op. cit. p. 10-11.

cat, dar doftorul sufletesc vindecă pentru nemurire cu multă înțelepciune și știință. Pe unii oameni îi îndrumază cu rugăminte, pe alții cu muștrarea, pe unii cu cuvântul, pe alții cu pilda.

Doftorul sufletesc trebuie să învețe pe creștini adevăruri eterne, despre Dumnezeu, Cel de o ființă și în trei fețe și adevăruri morale. Să ne gândim la ostenele, priveghierile, pătimirile cele în foamete și sete, în frig și goiciune ale Sfântului Pavel și la vrăjmașii lui interni și externi. (II. Cor. 11)! Să ne gândim la cei cari l-au prigunit l-au pârât l-au legat și l-au aruncat în temnițe! Să ne gândim că l-au bătut cu pietre, cu toiege, că a fost în mari primejdii pe mare și pe uscat! Dar să te gândești în adevăr tu preot de azi să te gândești serios, că dacă vorești să *învingi indiferentismul, trebuie să biruiești mai întâi indiferentismul din lăuntrul tău*. Privește icoana sfântului Pavel și vezi dacă acesta în mijlocul indiferentismului și vrăjmașiei unei lumi necredincioase rămânea nepăsător sau era adevărat păstor. Iată cum ne zugrăvește Sfântul Grigorie icoana lui Pavel: „Se poticnea cineva, și Pavel se bolnăvea. Și altul se smintea și Pavel se aprindea! Dar iubirea lui de osteneală pentru învățătură unde se va pune? Dar multa felurime a vindecării? Dar iubirea de oameni? Dar asprimea iarăși? Dar împreunarea și amestecarea din amândouă? Ca nici cu bunătatea să moleșească, nici cu greutatea să nu impietrescă. Pune legi robilor și stăpânilor (Efes. 6 v. 7), domnilor, supușilor, bărbăților și femeilor (Colos. 3 v. 4); părinților și fiilor, nunții și neînșurării (I. Cor. 7 v. 5); înfrânării și desfătării înțelepciunii și neînvățăturii (Rom. 6 v. 6); lăierii împrejur și nelăierii împrejur, lui Hristos (adică celor ce petrec în Hristos) și lumii, trupului și duhului (Galat. 5 v. 9). Pentru unii mulțămeste iar pe alții îi muștră (I. Cor. 1 v. 10); pe unii îi numește bucurie și cunună (Filip. 5 v. 11) iar pe alții îi prihănește să sunt fără de minte (Gal. 3). Cu unii împreună călătorește și împreună se sânguiește, fiindcă umblă drept (Rom. cap 1) iar pe alții îi oprește fiindcă ei călătoresc rău. Acum despărțește din adunarea celor bine credincioși, acum întărește dragostea: acum plânge (I. Cor. 5 v. 2) (Cor. 2 v. 7), acum se veselește (II. Cor. 17 v. 11); Acum cu lapte hrănește, acum de taine se atinge....¹⁾. Și după ce Sf. Grigorie constată cât de greu este darul arhieriei și al preoției, aduce o mulțime de citate din proroci despre pe-

depsirea preoților nevrednici, iar apoi zice între altele: „Ci cum voiu scăpa de urgia cea viitoare și mă voiu șterge puțin oarece de rugina răuluiății? a mă curăți trebuie întâi, apoi a curăți; a mă înțelepți eu și așa a înțelepți pe alții: a mă face lumină și apoi a lumina: a mă apropia de Dumnezeu și după aceea a aduce pe alții: a mă sfinți și așa a sfinți, de mâni a-i povățui, cu socoteală a-i sfătui....¹⁾).

Dar ca să poată corespunde preoții acestei chemări minunate, fără îndoială trebuie să-și potențeze zelul, întrebuintând mai mult timp pentru grija sufletelor păstoriților lor!! Intelectualii noștri cer aceasta cu insistență! Ei cer ca biserica să fie activă prin preoți în fiecare zi și cu dreptate cer lucrul acesta, pentru că așa făceau Apostolii și urmașii lor. Arhieriei și Saduchiei i-au bătut pe ei și după ce soborul iudevesc le-a dat drumul, — apostolii: „*toată ziua în biserică și prin case, nu încetau a învăța și a binevesti pe Iisus Hristos*“. (Fapte 5 v. 42).

În Cartea mea: „*In slujba misionarismului ortodox*“ am arătat o mulțime de mijloace de muncă pentru preoții în fiecare zi să fie ocupați.

2. Unul din mijloacele minunate ale risipirii indiferentismului este accentuarea mai temeinică a adevărurilor eterne ale mântuirii. În timpul mai nou la noi prea se mărginesc unii preoți numai la vestirea adevărurilor morale, biciuind relele deprinderi, ba mărginindu-se aproape numai la arta de a zugrăvi scăderile morale ale lumii de azi. E frumos a constata scăderile, dar și mai frumos este a le înlătura. Moralizarea își are locul ei, dar ce te faci cu acea lume, care nu vine la biserică și tu biciuiești moravurile rele în fața celor cari păstrează contactul cu biserică?

Se recomandă publicarea de broșuri pentru intelectuali cari să trateze cu înțelegere adevărurile eterne, dar prin predici despre aceste adevăruri atragem, fără să aibe impresia că moralizăm.

Marele mitropolit Veniamin Costache a tipărit în anul 1823 o minunată carte, care tratează unele din aceste adevăruri, sub titlul de: „*Învățăturii Hristianicești*“. Aici vorbește minunat despre credință, despre scopul omului, despre moarte, judecata de apoi, muncile veșnice, raiul, păcatul, pocăința etc. Vorbind despre scopul omului, zice între altele: „*Mare și minunată este bunătatea lui Dumnezeu. Nu-i plăcu ca să se bucure numai însuși de fericirea sa, ci vru să ne aducă și pe noi dintru ce n'am*

¹⁾ Grigorie de Nazianz: op. cit. p. 39—40.

¹⁾ Grigorie de Nazianz: op. cit. 48—49.

fost, întru a fi, ca să ne facă părtași slavei sale celei negrăite și aceasta stătu sfârșitul omului. Se zidi dela Dumnezeu pentru ca să se bucure de Dumnezeu. Și aceasta este arătată ca să o priceapă fiește carele; pentru căci fiește cerele om, firește poștește binele său și nu se mulțumește nici odinioară până nu-l dobândește. Spune-mi dar de se poate îndestula omul aici în lume, agonisând tot binele lumii? Ba, adevărat ba, și pricina este că omul nu s'a zidit pentru bunățiile cele putrezitoare ale lumii acesteia¹⁾.

Firește că tema nu este desvoltată cu argumentele omului de azi, dar ce oare ne împiedică pe noi a arăta scopul omului cu argumentele necesare? Să vedem în câteva cuvinte care este scopul omului, nu are înțeles. Trebuie pe larg arătat, punct cu punct, că scopul omului nu este nici averea, nici plăcerea, ci trăirea în Dumnezeu. În felul acesta eu am predicat poporului în diferite biserici și am rămas cu convingerea, că rezultatele bune se recoltează.

Sau, dacă am toate într'o broșură despre suflet, dar dacă am vorbi chiar intelectualilor în biserică despre valoarea sufletului, nu i-am impresiona?? Trebuie tratată tema aceasta sistematic: sufletul este de origină divină, este nemuritor, pierderea lui este cea mai mare pierdere, iar mântuirea lui cea mai mare fericire.

Sau să vorbim despre moartea și judecata din urmă. Îți trebuie o temeinică pregătire ca să arăți că moartea nu este stăpân, ci Dumnezeu este stăpân și al morții și că moartea este cea mai sigură, dar la moarte se cugetă oamenii mai puțin. De câte ori nu am auzit zicându-mi-se: avem vreme să vorbim de moarte, fiind încă departe. Nimic mai aproape de noi decât moartea și totuși așa de puțin ne gândim la dânsa. De aceea cu multă trudă trebuie să atragem lumii atenția asupra morții ca adevăr veșnic din care învățăturile trebuincioase trebuie relevate și prezentate creștinului. Până când trăim, izbânzile din lume alungă moartea din ochii noștri cum soarele alungă umbra, ce revine. Dacă un Veniamin Costache recomanda rugăciunile zilnice și pocăința ca pregătire spre moarte, noi vom sta oare nepăsători? Ce e drept se găiește și azi despre moarte, dar cu prea puțină pregătire și astfel, precum zice Ioan Gură de Aur, să ne dăm seama de lucrarea Diavolului, — care cere să-i dăm lui ziua de azi, iar lui Dumnezeu ziua de mâine, — și

înțelegând starea lucrurilor să pregătim pe oameni pentru buna murire.

Vorbind de judecata cea de apoi, trebuie să accentuăm mai de multe ori, că ziua judecării va desveli toate cugetele și lucrările noastre. „O icoană, când este acoperită nu-și arată zugrăveala ei, ci dacă îi scoți acoperământul, atunci vezi toate vâpselele ei. Aceasta se întâmplă și la a doua venire alui Hristos. Că nu este ascuns care nu ne va face arătat“ (Luca 8¹⁾).

Cu vreme și fără vreme să căutăm dar a învăța pe oameni adevărurile eterne și vom înlătura indiferența. Ne trebuie râvnă spre aceasta, dar Duhul Sfânt ne va da nouă cele de trebuință... „Apostolii nu dela oameni s'au învățat a grăi în limbi, ci prin Pogorârea cea fără de veste a Prea Sfântului Duh, grăiau prin alte limbi, precum le da lor Duhul. Și Domnul n'a deschis cartea spre învățătura ucenicilor, ci le-a deschis lor mintea a înțelege Scripturile. Pentru aceasta numai nevoița și osteneala, împreună cu sârguiala este de trebuință, ca să luăm și să dobândim dar, și așa toate cele ce sunt nouă trebuincioase, mai lesne le vom afla și le vom dobândi, numai cu dinadinsul să ne grijim: că toată învățătura și tot lucrul cu osârdie zace spre nevoiță și chitirea minții, că cel ce se nevoește toate le deprinde și cel ce se pedepsește toate le învață“²⁾.

3. Pastorația individuală (despre care am o broșură specială) este foarte potrivită pentru înlăturarea indiferentismului. Un preot bine pregătit, prin vizitele sale pela intelectuali va ajuta foarte mult. El duce în casă o broșură, un cuvânt bun și trezește, desmorțește. Am citit că un preot a pătruns într'o familie, unde nu bucuros se auzea vorbindu-se despre Dumnezeu. Capul familiei era aproape ateu și impletitor de scaune. Preotul s'a dus cu un scaun deteriorat, ca să-l repare acel necredincios, care s'a convertit.

4. Biserica noastră prin îngrijirea I. P. Sf. patriarh Miron s'a îndreptat spre unul dintre cele mai bune mijloace de luptă împotriva indiferentismului, când a ținut o seamă de conferințe la fundațiunea Dales în București prin oameni de știință. Metoda aceasta a fost experimentată și în Franța cu bun rezultat, după separația bisericii de stat, când oamenii de știință au ținut conferințe despre problemele spirituale³⁾

¹⁾ Invățăturile Hristianicești: p. 13.

²⁾ Alfavita Sufletească, tipărită sub vicariatul lui Ioan Popovici de Hondol. Sibiu 1803 p. 21.

³⁾ Pr. Alex. Constantinescu: op. cit. p. 18.

¹⁾ Invățăturile Hristianicești Iași 1823 p. 6-7.

5. Apostolatul laic ar fi alt mijloc de înlăturare a indiferențismului religios. Am puulicat diferite studii despre apostolatul laic și am arătat căile lui de acțiune.

6. Fie, ca în tot locul creștini buni, intelectuali de ai noștri, să se asocieze, trei, patru, cinci și mergând cu zel la biserică, să fie o pildă pentru cei indiferenți;

7. Fie ca intelectualii credincioși să nu asculte cu nepăsare criticele ce se tot aduc bisericii și clerului, ci mai bine să ne ajute cu vorba și cu fapta ca să putem recruta un cler select.

8. Așteptăm mult dela profesorii din școlile

secundare, rugându-i cu dragoste să vină la sfânta biserică, dând pildă elevilor că cercetarea bisericii este obligatorie pentru orice vârstă.

9. Apelăm la iubii intelectuali cari sunt sau vor ajunge membrii ai parlamentului, să binevoiască a apăra cu dârzenie interesele Bisericii ortodoxe;

10. Toți bunii intelectuali să-și aducă aminte că o biserică, în munca ei, se razimă și pe spiritul de jertfă al credincioșilor.

Să fim cu toții ostași ai credinței strămoșești și Dumnezeu va binecuvânta cărările vieții noastre.

Icoana Familiei Creștine.

De P. Sf. Sa Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului

(Continuare)

Și traducătorul traducând cartea aceasta de 335 pagini o recomandă mamelor române spre citire, fiind ea o carte bazată pe principiile evanghelice.... „Când fiecare mamă în parte se va îndeletnici cu îmbunătățirea familiei sale, toată nația va înflori... Incepeți întâi dela pruncii voștri, acele ființe atât de drăgălașe vouă și atât de mlădioase: ei sunt viitorul patriei, dezvoltăți-le facultățile sufletului, singurele isvoare ale fericirii, întipăriți-le adânc în inimă virtutea și cugetarea de Dumnezeu.... Faceți din ei buni soți și bune soațe, buni părinți și bune mame, buni cetățeni și bune cetățene.... însuflețiți-le religia atât de părăsită“¹⁾

Aceste cuvinte le spunea traducătorul în luna August a anului 1844, deci înainte cu 90 de ani. În această carte traducătorul se mai plânge că la Români căsătoria se face din egoism, averea, titlurile și slobozenia rău înțeleasă²⁾.

Traducătorul apelează și la preoți ca să lumineze pe mame, căci rolul preotului nu se mărginește numai la Sf. Liturghie, la cununii, botezuri și înmormântări. Aceasta o spunea un laic la anul 1844. Cu atât mai mare este datoria noastră a slujitorilor Allarului ca pe părinții de azi să-i îndrumăm a-și face datoria și mai ales pe mame, ca să fie mame la locul lor. Căci e vai de acel neam, de acea națiune, ai cărei copii nu au fost iubii și desmierdați de mamele lor. Vai de noi dacă privirea dulce a

mamei creștine nu va mângăia pe copil. Vai de acel prunc, care se culcă fără a fi îmbrățișat de mama sa, iar dimineața nu se roagă cu scumpa lui mamă! Oh ce se întâmplă, unde lipsește răbdarea unei mame, cu care ea așteaptă dorințele copilului, apoi blândețea mamei față de copil, dacă ar lipsi ce ar fi?

Ecouri de asemenea natură găsim și în revista „Familia“ din Pesta (Nr. 16 din 5/17 Iunie 1866) în care autorul, cu numele M. Virtisianu, scrie despre „Femeia și chemarea ei“ spunând între altele, că femeile nici când să nu aspire la roluri destinate bărbaților, ci să rămână în *cercul familiar*. „Băiatul e îndreptat de Dumnezeu grijei femeiești, și Încredințătorul va pofti dela voi responsabilitate.... apoi în timpurile de acum cugetele și afacerile bărbaților noștri mai vârtos se resfiră în dispute politice; capacitățile mai serioase sunt cuprinse de luptele în contra dușmanilor naționalității noastre; așa dară femeii române, a voastră e chemarea a produce iubirea de națiune în generațiunea nouă. Deci *română* să fie rugăciunea copilului, română vocea mamei, la a căreia auz se deschide inima inocentă, română să fie cartea din care învață!.. 66¹⁾.

Revista „Familia“ aduce elogii (Nr. 25 din August 1866) familiei Hurmuzachi, care după mamă se trage din familia Movilă și care are mari merite pentru biserică, mai ales prin Petru Movilă arhiepiscopul Chieului. În familia aceasta „viețuiește tradițiunea familiară, rămasă dela

¹⁾ Educația Mamelor de familie București 1844 Tipografia lui Walbaum pag. V-VI.

²⁾ op. cit. p. 50.

¹⁾ Familia a. II. Pe la 1866 p. 159.

tață la fiu, ca să se jertfească cu avere, cu trup și suflet cu tot *pentru Biserică*, națiunea și patria sa română¹⁾.

În ultimul timp biserica a dat mare atenție rolului mamei în familia creștină. Cu toată căldura pomenim aici două lucrări: a) *Moralitatea Familiei creștine* de preotul Ioan Gotcu (Iasi 1899) și „*Mama Creștină*” de Chesarie Ștefănescu (Iasi 1905).

Tot aici amintim și valoroasa lucrare: „*Educația religioasă morală în familie, în școală și în societate*” (București 1900). În această carte foarte frumos se îndrumă părinții a face pe copiii lor: „să priceapă că Dumnezeu este ființa nevăzută, care vede, știe și poate totul; că afară de El nu este nimeni altul mai mare și că a făcut tot ce se vede și le ține cu Atot-puternicia sa... să-l facem pe copil a iubi binele, a urî răul, să-l deprindem cu rugăciunea și să asculte de părinți.

(Va urma).

Prea Sfinția Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșa vizitează parohiile din protopopiatul Gurahonțului.

În anul 1934 până la finea lunii Iunie Prea Sf. Sa a vizitat 24 parohii. De astădată au fost luate în program 8 (opt) parohii din protopopiatul Gurahonțului și anume: Guravăi (Românița) Răstoci, Aciuța, Dumbrava, Tălagiu, Măgulicea, Vidra și Mustești.

Prea Sf. Sa a plecat dela reședință Sâmbătă după masă în 1 Septembrie a. c. cu trenul personal de ora 13.15 însoțit de consilierul referent Mihai Păcățean, preotul contabil Teodor Drala, subvizorul Iosif Târziu și diaconul Mihai Măcinic.

La ora 17 am sosit în gara din Gurahonț, sediul protopopiatului, unde Prea Sf. Sale l-s-a făcut o caldă manifestație de dragoste și recunoștință fiind de față mult popor în frunte cu părintele protopop Constantin Lazar, 14 preoți, deputații Adunării eparhiale Dr. Teodor Băbușia și Savu Dorca, senatorul Petru Ugliș, primpretorul Dr. Putliciu, notarul Moldovan din Gurahonț, notarul din Iosășel Țircuș, Dr. A. Oarcea, notarul Bucurescu din Crocna și alții.

Părintele protopop în numele său, al clerului și poporului urează Prea Sf. Sale bun sosir rogându-l să primească omagiile de dragoste, recunoștință și devotament al fiilor săi sufletești.

Prea Sf. Sa mulțumește pentru această manifestație de dragoste asigurând asistența că poartă în inima sa aceiași dragoste față de toți fiii săi sufletești pentru a căror luminare și mântuire cutieră eparhia dealungul și dealatul necruțând nici timp nici ostenală. Asistența răspunde cu entuziaște urale și ovățiuși. Corul bisericesc condus de inv. Savu Dorca cântă: „Pe Stăpânul și Arhiereul nostru!”.

Urcăm în tren și continuăm drumul până la Guravăi (Românița) unde sosim la ora 17.30. La gară așteaptă o mulțime de popor în frunte cu primpretorul Dr. Putliciu și notarul Ioan Hârduț care în câteva cuvinte bineșimțite urează Prea Sf. Sale bun sosir. Dela gară mergem cu trăsurile oână la sf. biserică unde așteaptă poporul. Preotul Constantin Fărcaș întâmpină pe Prea Sf. Sa în ușa sf. biserici îmbrăcat în ornate.

Întrând în sf. biserică se oficiază un scurt serviciu religios. Preotul își prezintă raportul său despre situația parohiei care numără 488 suflete și e în progres.

Prea Sf. Sa predică despre valoarea și mântuirea sufletului prin Iisus Hristos. La sfârșit se citește rugăciunea de deslegarea păcatelor, apoi se împart broșuri între credincioși.

Dela Guravăi întorcem cu trăsurile la Gurahonț unde Prea Sf. Sa e găzduit la părintele protopop, care dă o cină în onoarea Prea Sf. Sale.

Duminecă dimineața în 2 Septembrie la orele 7.15 plecăm cu trăsurile dela Gurahonț la fillala Răstoci, o parohie mică numărând 256 suflete. Ne-a însoțit, ca un prieten devotat o ploaie mărunță și deasă, care pe unii l-a udat până la piele. A fost o priveliște frumoasă văzând în vârful dealurilor înălțate de norii cu evaporația pădurilor.

Apropiindu-ne de Răstoci, ne-au ieșit în cale un convolu de călăreți. Și aici s'a oficiat un scurt serviciu religios. Preotul Constantin Fărcaș, administratorul parohiei, își prezintă raportul despre sărăcia poporului, iar Prea Sf. Sa predică despre îndurarea lui Dumnezeu.

Dela Răstoci am trecut cu trăsurile pe drumurile desfundate de ploaie, — la parohia Aciuța. Și aici ne-au ieșit întru întâmplare un convolu de călăreți. Prea Sf. Sa asistat de soborul preoților a oficiat sf. liturghie. În cursul serviciului divin, candidatul de preoție, Gheorghe Miha, ales paroh în Comlăuș, a fost hirotonit diacon. În Aciuța avem o biserică destul de spațioasă. Poporul care numără 511 suflete ortodoxe române, are situație materială mai suportabilă. Biserica a fost zidită în anul 1814. La serviciul religios au luat parte și credincioși din filla Budești, din vârful dealului. Preotul Cornel Micluța își prezintă raportul despre situația parohiei, iar Prea Sf. Sa predică despre lupta împotriva păcatelor, care împiedică participarea în haină de nuntă la nunta cerească.

Răspunsurile la serviciul religios le-a dat corul bisericesc din Pleșcuța condus de inv. Octavian Hârduț din Dumbrava. După încheierea sf. liturghii, și împărțirea anaferei se împart broșuri între credincioși. Preotul Cornel Micluța a dat o masă în onoarea Prea Sf. Sale accentuând că se simte și el și casa lui fericiți, că pot saluta în casa lor pe Prea Sfinția Sa. La sf. liturghie precum și la masă a fost de față și părintele Nicolae Hârduț de 86 ani.

Dela Aciuța la ora 15.20 am trecut la Dumbrava, o parohie mică numărând abia 252 suflete ort. române. Ploaia nu ne-a slăbit nici aici. Cu toate acestea, credincioșii din Dumbrava, săraci buni și modeste cum sunt, au fiout și ei să trimită întru întâmplarea Prea Sf. Sale un convolu de călăreți. Poporul ne-a așteptat înaintea sf. biserici, iar preotul a întâmpinat pe Prea Sf. Sa în ușa sf. biserici îmbrăcat în ornate. Se oficiază un scurt serviciu religios.

¹⁾ Familia a. II. 1866 p. 290.

După raportul preotului despre situația parohiei, Prea Sf. Sa predică despre necesitatea zidirii unei noi biserici. Se împart broșuri.

Dela *Dumbrava* am trecut tot cu ploala în spate la parohia *Tălagiu*. Aici s'a oficiat serviciul vecernei. Preotul Pavel Hârduț în raportul despre situația parohiei, arată marile greutăți cu care trebuie să se lupte pentru a putea zidi o nouă biserică. Prea Sf. Sa predică despre Iisus, prietenul creștinilor. Se împart broșuri.

Părintele Pavel Hârduț, a dat o cină în onoarea Prea Sf. Sale. Aici a fost găzduit și peste noapte.

Parohia *Tălagiu* numără 928 suflete ort. române. Ne place să credem, că pe lângă toate greutățile ce stau în cale, în curs de un an se va putea zidi o nouă biserică. Toată noaptea a plouat.

Luni dimineața, în 3 Septembrie stând ploala, am plecat la parohia *Măgulicea*, care numără 479 suflete ort. române și anume până la Vârfurile cu trenă, — fiind drumul deteriorat, — care ni s'a pus la dispoziție de către Dl. Chirow Ing. șef al Secției Gurahonț C. F. R. Îi exprimăm velle noastre mulțumiri. Dela Cluci până la *Măgulicea* ne-am dus cu trăsurile.

Poporul ne-a așteptat înaintea sf. biserici; iar preotul Laurențiu Juga a întâmpinat pe Prea Sf. Sa în ușa sf. biserici. Și aici, ca în toate bisericile Prea Sf. Sa oficiază un scurt serviciu religios, preotul își prezintă raportul despre situația parohiei; iar Prea Sf. Sa aici predică arătând, că ținta vieții omului este trăind lui Dumnezeu. Se împart broșuri. Din raportul preotului cu bucurie am aflat, că în *Măgulicea* nu este cârciumă. Credincioșii ar putea cerceta biserică în număr mai mare.

Măgulicea este situată într-o regiune foarte frumoasă și are apă foarte bună. A făcut impresie bună că învățătorul Ioan Damaschin, a fost de față aducând cu sine și copiii de școală, deși prelegerile nu s'au început încă.

Dela *Măgulicea* am trecut tot cu trăsurile la parohia *Vidra*. Aici drumurile sunt mai greu de străbătut.

La *Vidra* fiind biserică foarte mică și având o vechime de 200 (două sute) ani, serviciul religios s'a oficiat afară sub umbra unui stejar puternic. După raportul preotului Pavel Ghilea Prea Sf. Sa predică despre misiunea omului. Și aici se împart broșuri.

Preotul P. Ghilea dă o masă în onoarea Prea Sf. Sale. Înainte de masă dl. subrevizor Josif Tarziu în numele său și al învățătorilor adresează Prea Sf. Sale următoarea cuvântare:

Prea Sfințite Părinte,

Iubitul nostru Arhiereu și Stăpân,

„Osana fiul lui David bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului“ sunt mult grăitoarele cuvinte biblice cu cari poporul evreu a întâmpinat în Sâmbăta Stăpârilor în cetatea Ierusalimului pe marele învățător Hristos fiul lui Dumnezeu. Osana sunt cuvinte cu cari micușii noștri școlari, învățătorii din jurul Gurahonțului împreună cu subrevizorul lor Vă salută din tot sufletul lor cu multă bucurie și dragoste filiacă.

Trei sunt cari mărturisesc în cer „Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt“ și cu toate acestea nu trei ci unul este Dumnezeu al neamului nostru românesc, care inste-

lează cerul dându-i luna spre luminarea nopții iar ziua soarele care încălzește totul ce acest mare Dumnezeu a creat spre fericirea omului.

Trei sunt cari se nizuie ca omul, cea mai perfectă ființă a Domnului să aștepte cuvântul adevărului; „biserica școala și familia“ și cu toate acestea unul este: bunul nostru popor românesc.

Trei mari arhierii avută a biserică noastră de dincoace de Carpați în ultimele trei veacuri. În veacul al XVII-lea Sava Brancovici, care în fiecare Vineri a fost scos în piața din Vinți și biciuit în fața poporului pentru că nu voia să se lepede de biserică noastră ortodoxă. În veacul al 19-lea Andrei Baron de Șaguna care prin diplomația sa înăscută ne-a esoperat Statutul Organic, această capod'operă care ca zidul chinezesc a înconjurat poporul nostru românesc ca să crească în frica lui Dumnezeu în iubirea de limbă neam și lege date de Dumnezeu și nu în streine glasuri și în streine învățături. În veacul al 20-lea mare este Arhiepiscopia Voastră pentru că dela Antim Ivireanu din Muntenia și Dosoftei în Moldova nu s'a dat bisericilor noastre să aibă un așa luminat și productiv Arhiepiscop. Pe când scrierile celor 2 Arhierii au mai mult valoarea timpului de până atunci, cele 76 de opuri scrise de Arhiepiscopia Voastră au valoare literară, dovadă că pe baza lor ați fost ales membru al Academiei Române iar mai nou cavaler al meritului cultural grad I.

Bucurie simte sufletul nostru dăscălesc atunci când pronia cerească ne-a hărăzit nouă ca să vedem și în persoană pe harnicul prinț bisericesc. Bucuria noastră e și mai mare când știm, că Arhiepiscopia Voastră este fiu de învățător și precum am citit cartea Arhieriei Voastre „Părinții mei“ ați crescut ca toți fiii de învățători în nespun de multe lipsuri și grele împrejurări.

Trăim în veacul al XX-lea după cum se zice în veacul luminii. Dar până când pe terenul tehnicii am făcut pași repezi, până atunci eul omenesc și etic a deraiat. Va să zică este mai mult veacul întunerecului. Avem mulțumirea sufletească că mic este numărul acelor români cari dând ascultare profesorilor falși au părăsit dreapta credință. Am mulțumirea sufletească să văd că învățătorii noștri au rămas ceea ce trebuie să fie, buni ortodocși! Și mare este satisfacția noastră când știm, că cel mai chemat, cel mai brav luptător neobosit întru combaterea rătăcițiilor este fiul de învățător P. S. Părinte Grigorie.

Desigur ne dăm cu toții seama de greutățile ce le întâmpinați la fiecare pas din partea acelor cari ar trebui să fie între primii cari să lupte alături. Vă rugăm în astfel de dureroase stări sufletești să aveți mângăierea P. S. Părinte că masele mari ale neamului, țărani, preoții și învățătorii nu mai puțin intelectualul cu adevărat român este alături de Arhiepiscopia Voastră, Vă iubește, apreciază și urmează. Venirea mult așteptată a Arhieriei Voastre însoțit fiind de Cucernicul și prieten al învățătorilor Prea Onoratul Domn Protopresbiter Mihail Păcățeanu ne bucură mult căci avem fericita ocazie a auzi glasul Arhieriei Voastre, care ca un Arhanghel ne veți da noul îndrumări și sfaturi pe cari Vă asigurăm că le vom urma, căci sunt spuse cu multă dragoste pentru fericirea celor ce se numesc fiii lui Dumnezeu.

Nu mai trăim timpurile acelea când într'un caz dat poporul a răstignit pe Hristos și urmașii săi dând libertate lui Varava, ci am ajuns la timpul când Va-

rava va fi spânzurat, iar fiul lui Dumnezeu și slujitorii lui vor primi „Osana”.

În numele școlii românești Vă doresc ca să Vă simțiți bine în mijlocul nostru, iar bunul și marele Dumnezeu să Vă țină mulți ani spre fala neamului și înalțarea bisericii noastre căreia îi putem mulțumi, că suntem români, în lege, limbă, mentalitate și port.

Intru mulți ani Stăpâne!

Prea Sf. Sa mulțumește pentru călduroasele cuvinte ce i s'au adresat.

Dela Vidra am trecut cu trăsurile la gara din Cluci, iar de aici am urcat în trenul cu care ne-am dus până la comuna Bonțești. Aici ne-a așteptat o mare mulțime de popor și școlari în frunte cu preotul Dr. Roman Popa, care a adresat Prea Sf. Sale câteva cuvinte călduroase urându-i mulți fericiți ani. În Bonțești am fost numai în trecere, deoarece această parohie a fost vizitată în anii trecuți. Prea Sf. Sa plăcut surprins și impresionat mulțumește pentru călduroasele manifestațiuni de dragoste asigurând asistența că dragostea, ce o poartă față de fiii săi sufletești, îl face ca fără considerare la timp să-l cerceteze în comunele lor.

De aici urcându-ne pe trăsuri trecem la ultima parohie, care este luată în program, la *Mustești*. Până aici am avut drum foarte greu, căci începuse din nou ploile.

În mijlocul comunei ne așteaptă un mare număr de credincioși în frunte cu primarul care urează Prea Sf. Sale bun sosir.

Preotul Anastasiu Roman întâmpină pe Prea Sf. Sa în ușa sf. biserici îmbrăcat în ornate. Se oficiază un serviciu religios, iar Prea Sf. Sa predică despre datoria omului de a se îngriji de mântuirea sufletului său, cercetând regulat sf. biserică, împărtășindu-se cu sf. taine și îndeplinind faptele milei creștinești. Se împart broșuri. De față a fost la primirea Prea Sf. Sale și la serviciul divin și Dl. primpretor Dr. Ștefanica.

După încheierea serviciului religios, preotul Anastasiu Roman oferă o gustare, după care imediat am întors cu trăsurile la Bonțești, de unde Prea Sf. Sa împreună cu suita au întors la reședință — cu automobilul.

În aceste vizitații canonice, au însoțit pe Prea Sf. Sa, afară de suita Sa, domnii Dr. Teodor Babuța, Savu Dorca, primpretorul Dr. Puticiu și Iosif Târziu, cari împreună cu noi au împărțit deliciul ploilor și drumurilor deteriorate.

Ca încheiere trebuie să remarc o împrejurare vrednică de toată lauda. Din rapoartele preoților se constată, că se înmulțește numărul comunelor în care nu se mai află nici o cărciumă.

Cetiți și răspândiți:

»Biserica și Școala«

Din dedesubturile cazului cu „Vlădica” ortodox unguresc Nemeth.

Mașinațiunile și tertipurile aventurierului Németh credem să fi avut darul să compromită pentru o bună bucată de vreme chestiunea episcopiei ort. ung. în întreg complexul ei.

Cu doi ani în urmă, după săvârșirea liturghiei ort. în ungurește, pentru întâia oară la Senteș, Németh a pus pe cel de față să iscălească un proces verbal redactat în amintirea zilei și abia mâine zi a eșit la iveală, că au semnat actul de introducere alui Németh în parohie.

Dela aceasta întâmplare penibilă, cercurile oficiale au început să-l ocolească. După aceasta ispravă a călătorit la Constantinopol, de unde s'a întors cu titlul de „protopresbiter”. Așa spunea el, mai având și mandatul din partea Patriarhului, de a organiza Biserica ort. de rit unguresc. Atâta nu l-a fost de ajuns acestui om cu înfățișare rasputinliană, ci a ticluit și un memoriu în care ceruse Regentului înființarea episcopiei ort. ung. la Senteș și numirea sa de administrator episcopesc. Cu toate că această acțiune a sa n'a fost încoronată de succes, a convocat „sinod” pe ziua de 15 Martie a. c. alegându-se pe sine Episcop. „Sinodul” a fost convocat abia în 14 Martie. Aflând poliția totuși despre acest proiect al lui, l-a avertizat că întrucât nu va fi având autorizația necesară, sinodul va fi dizolvat. Sinodul în loc de a se fi ținut la ora 10, cum a fost anunțat în convocare, a avut loc la ora 7 (dimineața) și cu ușile încuiate după care s'a trimis, Minist. Cultelor următoarea telegramă: „Cu onoare raportăm, că ne-am întrunit azi în sinod la Senteș și am ales ca episcop pe protopresbiterul Németh Ștefan. Președintele Sinodului”.

Németh Ștefan unsul „episcop” s'a dus apoi la Ierusalim. Întocându-se d'aici se laudă cu emfază, că patriarhul Ierusalimului l-a ridicat la demnitatea de mitropolit și l-a dăruit o părticică din crucea Domnului pentru a o aduce la Senteș drept relicvă. A început a se intitula „Eminență” și a face numiri. După toate acestea, ordinul Ministerului prin care Németh Ștefan este oprit a purta titlul de episcop, a venit ca un trăsnet. Mai spune ordinul ministerial că dacă persistă în a se titula pe sine de episcop, va fi scos și din postul de paroh.

El a și exclus din parohie vreo 35 familii din cauză, că membrii acestor familii cercetându-l trecutul și aflând că episcopul ort. din Niș în 1933 l-a caterisit, au cerut autorităților în drept să îndepărteze cât mai curând pe „Eminența sa” din Senteș „care poartă pe nedrept reverenda”.

INFORMAȚIUNI.

In atențiunea Corpului didactic și Părinților! Atragem atențiunea Corpului didactic dela școalele din Arad, precum luarea aminte a părinților, cari își aduc copiii la școalele din Arad, să le cumpere cărțile și recvizitele necesare dela Bibliotecă Diecezană, care este asortată cu tot felul de cărți și recvizite pentru tineret.

Premiile Academiei Române. — Lucrări cu subiect bisericesc. — Atragem atențiunea cititorilor noștri asupra următoarelor premii instituite de Academie, în vederea unor lucrări cu subiect bisericesc:

1. Premiul „Eufemia și Ioan Andrei” de 3500 Lei celei mai bune scrieri tipărite, conținând „Predici bisericești duminicale și ale sărbătorilor sfinților prăznuți de sf. Biserică creștină ortodoxă”.

2. Premiul Episcopiei Argeșului de 10.000 Lei, pentru o „Monografie a mănăstirilor și Episcopiei din Curtea de Argeș”.

3. Premiul Ministerului Cultelor și Artelor de 50.000 Lei pentru o lucrare: „Chipuri de vlădici și scriitorii bisericești români din veacul XVII”.

4. Premiul „Toma și I. N. Socolescu”, de 10.000 Lei, pentru o lucrare despre „Origina pridvorului deschis al bisericilor muntene”.

Manuscrisele se vor înainta Academiei Române până la 31 Decembrie a. c. În ce privește lucrarea de sub Nr. 1 se vor înainta 5 exemplare din cărțile tipărite între anii 1931—1934.

Nr. 4989/1934

Comunicat.

Cucernicul Părinte Mihai Goldiș fost paroh în Șepreș jud. Arad, cu data de 14 Iulie a. c. trecând la cele eterne, Consiliul nostru eparhial a asemnat din „Fondul Ajutorului preoțesc” văduvei sale: Doamnei Livia Goldiș, născ. Petraș competența statutară de Lei 25.000, cu observarea dispoziției aliniatului 2 din art. 6.

Decând sunt în vigoare statutele acestui fond e primul caz de deces și în consecință primul ajutor asemnat.

Ceeace comunicăm pentru știrea și orientarea Prea Cucernicilor și Cucernicilor Părinți membrii ai acestui fond.

Arad, 31 August 1934.

Consiliul eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 5078/1934

Comunicat.

On. Consiliu Central Bisericesc, sub Nr. 6788, ne trimite următoarea adresă:

„Deoarece unele din părțile constitutive ale Bisericii noastre ortodoxe nu sunt bine lămurite asupra modului cum urmează a se aplica unele dispozițiuni din legea timbrului și ținând seama și de adresa Ministerului Instrucțiunii și Cultelor Nr. 31.305/1934, cu frățească dragoste Vă rugăm să binevoiți a dispune să se comunice organelor în subordine cele ce urmează:

1. Potrivit dispozițiilor legii timbrului orice petiție sau raport *de interes personal* din partea unui preot paroh, protopop, etc. urmează a fi timbrat cu timbrul prevăzut de lege pentru petiție în caz contrar, un asemenea raport, potrivit art. 41 din legea Timbrului, va fi înregistrat, dar nu i-se va da curs decât după ce partea interesată va plăti taxa îndoită prin aplicare de timbre mobile, care se vor anula de autoritatea căreia i-a fost adresat.

În acest caz petiția va avea efect retroactiv din momentul înregistrării.

2. În virtutea art. 22 §-ul 31 din legea timbrului sunt scutite de orice timbre cererile adresate autorităților publice de către oficiile tuturor părților constitutive ale Bisericii noastre ortodoxe rămâne cu organele lor conform art. 8 din legea bisericească.

În aceasta scutire nu se cuprind și cererile sau acțiunile în justiție, cari trebuiesc timbrate cu timbrul respectiv prevăzut de legea timbrului.

3. Anularea timbrelor puse pe cererile primite de organele bisericești, se va face conform dispozițiilor aceleiași legi, prin stampilarea cu stăpila autorității respective sau prin aplicarea stampilei „anulat”.

Cele de mai sus le comunicăm prin aceasta, tuturor organelor de sub ordinea acestei Episcopii, spre știre și strictă conformare.

Arad, 30 August 1934.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Mulțumiri

Subscrisul în numele Parohiei ort. rom. din Paullan mulțămesc Domnului prefect Dr. I. Groza, pentru interesul ce îl are față de biserica noastră săracă, ajutorându-ne cu suma de Lei 5000 adică Lei cincimii.

Parohii vacante.

Comitetul parohial bis. ort. rom. din Bătănia (Ungaria) publică concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante, — cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul „Biserica și Școala” din Arad.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială constatătoare din 52 jug. cad. din care 1200□ trifolște iar 900□ vie.

2. Birul și stolele legale.

Parohia este de cl. I.

Alesul preot va suporta dările după beneficiul său parohial și va catehiza gratuit elevii ort. rom. dela toate școlile din loc și va predica în toate duminicile și sărbătorile în sf. biserică.

Concurenții se vor prezenta în termenul concursual în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cant și oratorie, și rugările de concurs, adresate com. par. din Bătănia ajustate cu documentele pentru parohie de cl. I, le vor înainta preotului Ioan Borza în Kétegyháza care va efectua alegerea în termen regulamentar.

Com. par. ort. rom.
din Bătănia [Battonya]

—□—

3—3

Comitetul ppopesc ort. rom. din tractul protoprezbiteral Giula (Gyula, Ungaria) publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție a concursului în organul oficial „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea postului de protopop cu sediul în Giula. Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Uzupctul seslunei parohiale centrale.

2. De fiecare suflet 2 fileri încasați în proporție numerică a sufletelor dela fiecare parohie prin epitropia parohială. Acel cari doresc a reflecta la acest post de protopop, să binevolască a-și înainta cererile instruite reglementar cu toate actele și documentele prevăzute în st. org. și în concluzele congresuale, cari se recer dela concurenții la postul de protopop, în termenul concursului păr. Petru Mândruțau încredințat cu conducerea actului electoral din partea sinodului ppopesc din 18 August 1934.

Comitetul protopopesc ort. rom.
din tractul Giula.

—o—

1—3

În baza ordinului Veneratului Consiliu Eparhial Nr. 3823/1934, — se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă parohul Nicolae Raichici din Iancăhid (Jugoslavia).

Parohia este de clasa I-a.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din sesiunea parohială constatătoare din 32 jug. cad. pământ arător și un jug. cad. grădină.

2. Jumătate din stolele legale.

3. Jumătate din birul legal.

4. Jumătate din salariul dela stat al parohului.

Alesul va predica regulat în biserică, și dacă va fi îndreptățit, va catehiza la școala primară din loc, fără altă remunerație și va plăti toate impozitele după beneficiul său.

Reflectanții se vor prezenta în timpul concursului în vreo Duminică sau sărbătoare în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie, având avizul prealabil al administratorului protopopesc.

Cererile de concurs se vor adresa consiliului parohial din Iancăhid și se vor înainta administratorului protopopesc din Sarca (Jugoslavia).

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: *Gherasim Andru*
adm. ppopesc.

—o—

1—3

Conform rezoluției Ven. Consiliu eparhial ort. rom. din Arad, Nr. 5421/1934, pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă preotul Valer Cristea din parohia Zimbru, cu filiile Dulcele și Brusturesc, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Uzupctul integral al seslunei parohiale constatătoare din 17 jug. pământ, parte arător, parte fânea.

2. Stolele legale în întregime.

3. Birul legal, în întregime, care se la în concurs din oficiu.

4. De casă parohială capelanul va beneficia numai după moartea parohului. Deci până atunci alesul se va îngriji de locuință pentru sine.

Capelanul va servi și va predica regulat la serviciile divine din Dumineci și sărbători. Va îndeplini toate funcțiile din parohia matră și din filii. Va catehiza elevii ort. rom. dela școlile primare din parohia matră și din filii, fără altă remunerație dela parohie.

Va suporta și va plăti toate impozitele după sesiune și după întreg beneficiul parohial pe care îl are.

Parohia este de clasa III-a (a treia), deci dela recurenți se cere cvificațiunea corespuuzătoare.

Cel ce doresc a reflecta la acest post, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică din Zimbru, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare și adresate Consiliului parohial din Zimbru, se vor înainta oficiului protopopesc în Gurahonț.

Consiliul parohial

În înțelegere cu

Constantin Lazar
protopop.

—o—

1—3